

Nepartinis lietuvių laikraštis

Semenario Lithuano Independente

PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje
metams 125000, Lietuvoje ir kitur 205000Atskiras numeris — 300 reisų
S. PAULO, Rua da Moó'ca, 424

LIETUVIŲ AIDAS

BRAZILIJOS

JORNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis lietuvių laikraštis

Semenario Lithuano Independente

Redaguojama

A. DUKUS

Redakcijos ir Administracijos adresas
S. PAULO R. da Moó'ca, 424

8-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1937 m. Sausio — Janeiro 2 d.

№ 1 (343)

Visus Aido skaitytojus, bendradarbius ir draugus sveikiname su Naujais Metais.

Aido Redakcija.

Atsistatydino São Paulo estado gubernatorius

Ivykiai Mato Grosso estade. Federalinės vyriausybės intervencija

Pereitą savaitę rašėme, kad Mato Grosso estade neramu, tarp estado vyriausybės eina nesutikimai ir sąryšių nesutikimų, tapo pašauti du senatoriai Villas Boas ir Vespasiano Martins. Siame atentate kaltinami kaiku rie estado seimo atstovai, o taip pat ir gubernatorius Mario Corrêa Federalinė, Rio de Janeiro, vyriausybė norėdama išvengti didesnių neramumų Mato Grosso estade, nutarė padaryti intervenciją ir sustiprinti kariuomenės jėgas Mato Grosso estade. Gruodžio 29 d. per S. Paulo į Mato Grosso nukėlė keli lėktuvai apginkluoti bombomis ir kiekvienas turi po 3 kulkosvaidžius. Estado gubernatorius esą organizuoja neregulėrę kariuomenę apsigynimui nuo federalinės kariuomenės, kuri žygiuoja iš estado provincijos į sostinę Cuyabá.

Areštuotų integralistų nepaleis

Areštuotų yra keletas integralistų, kurie jau geras laikas, kaip sėdi kalėjime, už priešvalstybinį veikimą. Integralistų vadai kreipėsi į teisimą, kad areštuotosius paleistų. Bet teismas išžiūrėjęs kaltinimus ir integralistų prašymą atmetė.

Papos sveikata blogėja

Iš Vatikano pranešama, kad popiežiaus sveikata nė kiek nepagerėjo, priešingai — ji eina blogyn. Gydytojai jį slaugo dieną ir naktį. Jam suparalizuota koja.

Kinijoje sukilimas likviduotas

Kinijoje, Sianfū provincijoje kilęs sukilimas prieš Nankino vyriausybę, tapo likviduotas. Šangkaišekas paliu suotas. Sukilimo vadas Šangsuelang atsiprašė vyriausybės už padarytą jai "nemalonumą".

Atentatas prieš socialistų senatorius

Prieš Čilės socialistų senatorių Marmanduke Grove buvo padarytas pasikesinimas, bet nepasisekė. Nepasisekus atentatui, pasikesintojai patys norėjo nusižudyti ir sunkiai susižaidė. Dabar jie policijos rankose.

Brazilijos premieras Čilėj

Brazilijos premieras ir užsienio reikalų ministeris Macedo Soares iškilmingai tapo sutiktas Čilėje.

Ištrėmė Ispanijos diplomata

Meksikos vyriausybė ištrėmė buvusį Ispanijos diplomata Meksikoje, Pujada y Gaston, kuris, sukilmui kilus, pradėjo remti sukilėlius.

Lietuviai Ispanijos kare Vokiečių ekspansija ir Čekoslovakija

S. Paulo estado gubernatorius bus Bayma

Gruodžio 29 d. São Paulo estado gubernatorius Dr. Armando de Salles Oliveira oficialiai padavė atsistatydinimo raštą S. Paulo Legistatūros seimui. Atsistatydinimas tapo priimtas ir gubernatoriaus pareigas laikinai eis São Paulo Legistatūros seimo pirmininkas Dr. Henrique Bayma. Apie atsistatydinimą S. Paulo gubernatoriaus pranešta respublikos prezidentui. Dr. Armando de Salles Oliveira šioje aukštoje valstybės tarnyboje išbuvo nuo 1933 metų. Jo atsistatydinimas yra surištas su artėjančiais respublikos prezidento rinkimais ir su Konstitucionalistų partijos priimta rezoliucija, kurioje prašoma, kad gubernatorius atsistatydintų ir paimtų Konstitucionalistų partijos vadovybę. Armando de Salles Oliveira yra demokratas ir didelės simpatijas turi tarp Brazilijos žmonių. Kadangi artėja respublikos prezidento rinkimai, tai S. Paulo Konstitucionalistų partija statys kandidatu Armando de Salles Oliveira. Nauji S. Paulo gubernatoriaus rinkimai įvyks dar šią savaitę.

kos prezidento rinkimais ir su Konstitucionalistų partijos priimta rezoliucija, kurioje prašoma, kad gubernatorius atsistatydintų ir paimtų Konstitucionalistų partijos vadovybę. Armando de Salles Oliveira yra demokratas ir didelės simpatijas turi tarp Brazilijos žmonių. Kadangi artėja respublikos prezidento rinkimai, tai S. Paulo Konstitucionalistų partija statys kandidatu Armando de Salles Oliveira. Nauji S. Paulo gubernatoriaus rinkimai įvyks dar šią savaitę.

Ispanijos tarptautinė brigadoj yra lietuvių

Madridą ginti ir bendrai pagalbėti Ispanijos vyriausybės kovoti su sukilėliais Ispanijon atvykusių yra daug savanorių iš įvairių kraštų ir iš tų savanorių sudaryta ir tarptautinė brigada, kuri susideda iš kelių tūkstančių žmonių. Tarptautinės brigados vadas yra vokiečių generolas Emilio Kleber, tarnavęs didžiajame kare pas vokiečius, vėliau perėjo į raudonąją

armiją, o kilus karui Ispanijoje, atvyko padėti vyriausybiniams, kur ir pavesta jam vadovauti tarptautinei brigadai. Gruodžio 28 d. Ispanijos sukilėliai sumušė tarptautinę brigadą, kuri suorganizuota buvo iš francūzų, lietuvių, čekų, belgų ir kt. Jei tai būtų tiesa, tai ir lietuvių bus daug žuvę tame kare.

Komunizmo pavojus ir hitlerizmo tikslai

Sanpaulišio "Diario da Noite" korespondentas iš Londono rašo, kad politin. sluogsniuose tvirtinama, jog Europoj taikos negali būti tol, kol kaiku riejos diktatoriai stovi prieš veidą kitoms valstybėms, jie išsaukia pilietinius karus ir kasdieną blogina tarptautinę padėtį. Anglų spauda esą nedviprasmiškai sako, kad didžiausias tarptautinių neramumų šaltinis esąs vokiškas hitlerizmas, kurio agentai svetimuose valstybėse varo pragaištingą Europos taikai propagandą. Anot korespondento, Berlyno pirmas žingsnis būsiąs, pasiekti Ukrainą. O kad to pasiekti, vokiečių ekspansija suduos Čekoslovakijai smūgį, kaip yra atsitikę su Belgija 1914 m. Dabar jau esą nacių agen

tai organizuoja kelią vokiečių ekspansijai į Ukrainą. Korespondentas pažymi taip pat, kad Londone niekas netiki ta skelbiama vokiečių laime komunizmu, tam ryksme prieš komunizmo pavojų pas vokiečius slepiasi kiti tikslai. Hitleris siekia rusų valdomų žemių. O Rusijoje juk komunizmas. Reikt prieš S. Rusiją esą nėra mažiausio pagrindo, nes Rusija tvirtai laikosi tarptautinių nuostatų, jį neįteško svetimų žemių. Tuo tarpu Vokietija militarizavo Reino kraštą, Italija užpuolė Etiopiją, Japonija užgrobė Mandžuriją. Taipgi, iš to matosi, kad pavojus taikat yra tik iš labiausiai veikiančių diktatorių.

Lietuvos Lenkijos santykiai

Iš Varšuvos pranešama, kad draugingumas tarp Lietuvos ir Lenkijos didėja ir esą tarp Lietuvos ir Lenkijos yra vedamos "taikos derybos" dėl užmezgimo santykių tarp šių valstybių.

Franco paskelbė mobilizaciją

Ispanijos sukilėlių vyriausybė paskelbė mobilizaciją jaunų vyrų tose vietose, kurias jie turi užimti. Franco, matyt, truksta žmonių.

Caballero sūnus dar gyvas

Ispanijos vyriausybės vado Caballero sūnų Carlą, 22 met. amž. sukilėliai areštavo rugpjūčio mėn. Sogovijoje, kur jis ėjo mokslus. Vyriausybė susadžius Ispanijos fašistų vadą Riverą, buvo pranešta, kad sukilėliai sušaudė ir Caballero sūnų. Nuo to laiko jau praėjo apie du mėnesiai. Bet gruodžio 28 d. sukilėliai paskelbė oficialią notą, kurioje sakoma, kad Caballero sūnus nesušaudytas, yra gyvas ir labai gerai kalėjime užlaikomas.

Lietuvos žmonės šaudė policiją

Lietuvos valstiečiai pradėjo savo teismais teisti žiaurusius policijos viršininkus. Neseniai tapo nušautas Gėžų policijos viršininkas Lietuvininkas. Buvo paskirtas nužudyti Tauragnų pol. virš. Tamosišinas, bet tas išvengė mirties, o žuvo tas, kuris buvo pasiryžęs nušauti viršininką, Obolvičius. O šiomis dienomis tapo nušautas Rokiškio policijos viršininkas Sefleris. Šitie liaudies teismai yra tautiškos eros išdava.

Ispanijos karas

Šią savaitę Ispanijos kare nieko ypatingo nėra įvykę. Vyriausybiniškai daro didelį spaudimą ant sukilėlių. Jie užėmė Villa Nuava de la Canada ir smarkią ataką daro ant kitų trijų miestų. Vyriausybiniškai išdėmitavo sukilėlių traukinį ir 23 vagonai tapo sunaikinti su ginklais ir amunicija. Mūšiuose ties Madridu žuvo vienas sukilėlių vadas. Iš Skotijos atvyksta daug savanorių po vadovybę Kerrigan padėti vyriausybiniams. Amerikos J. V. vyriausybė davė leidimą orlaivų firmoms gabenti orlaivius Ispanijon. Vyriausybiniškai buvo suėmę vokiečių laivą "Palos" konfiskavo jo pusę krovinio ir paleido. Laive, be to, areštuotas tapo vienas ispanas.

LAIŠKAI REDAKCIJOS

Atsiimkite laiškus

J. Bulota, V. Sedzevičius, Pr. Banaitis, Jrg. Ropečka, D. Grabauskas, L. Stakėnas, K. Aikevičienė, Ptr. Kiaušas, J. Mačiulaitis, J. Jakubauskas, V. Dovidovičius, J. Navikas, N. Ragaišius, J. Junka, P. Kaulinis, J. Stabingis, V. Bubnys, P. Žarkauskas, V. Vainovsky.

Sveikinu visus savo klientus su Naujais

Metais 1937.

Spaustoves Savininkas

K. Uckus

São Paulo, Rua da Moóca, 424.
1936-12-31 d.

Agr. Br. Laukšas

Planai, projektai ir kitokie dyvai

(Taša)

Kiek teko pastebėti Brazilijoje, kad zonos su "labai maloniu" klimatu dėl karščių nekaip tедera šaltų kraštų augalai, kuriems ir "malonus" klimatas nepatinka, gi tropiškiems augalams tokios vietos atrodo persausos ir peršaltos, taip, kad dirbi prakaituoti ir vos užtenki sau ir kenkėjams. Išimtį padaro tik "geri metalai".

Žemės rūšis iš aprašymo neatrodo, kad būtų aukščiausia nors ir rašoma, kad "tinkama šiltųjų kraštų kultūroms". Žemė aišku, kad tinka daugiau ar mažiau, bet su klimatu, kurio gerai, kaip matosi, autorius nepažįsta, yra labai abejotina. Pav. užsodinai cukrines nendres puikiai suaugęs, bet besiruošiant nuimti, žiūrėk kad šalna ir suraugino visas.

Sveikatingumas šios zonos, kaip matosi iš projekto, yra įtartinas, nes minimos pelkėtos vietos, kitur tvirtinama, kad "drugio šiose vietose nėra" o trečiojoje vietoje jau pataria kolonistams ateivėti chinino... Tiesa chininas yra vartojamas ir prieš kitas ligas, bet jų eilinis kolonistas nepažįsta. Todėl kai po ten negyvenusių, o tik pervažiausio žmogaus tokį griežtą tvirtinimą tenka skaityti netikėtai, bet ir nesąžiningu bei nerimtu.

Žemės pigumas tokioj kamėiatkoj jokia naujiena. Ji gali būti ir dykai duodama, bet klausimas, kas mokės pralošti karo skolas ir kokius mokesčius? Juk jau girdisi, kad vėl norima pešti.

Išikūrimo pašalpos gal būtų ir bus duodamos, bet tik tada tenka jų tikėtis, kada savo turį. Valdžia ne tėvas.

Su medžiokle, žukle ir kitais sporto malonumais, tai tušios viltys; tuo gali užsiimti čiagiriniai, pripratę. Medžioklomis tvarkingai ūkio neįrengsi ir neišlaikysi. Tai, nebent, sekmadieniais ir tai nelabai, nes "namai pragarai".

Žemės ūkio produktų rinkos galimūmai atrodo kiek abstraktiški, nes Argentina maisto turi perteklių ir jį eksportuoja net Europon, o miškas dvigubai mums arčiau nuo Buenos Aires ir tai nekokie bizniai norė kaikas tuo verčiasi. Jei imti kasyklas kaip pagrindinę ž. ū. produktų rinką, tai būtų nesąmonė koloniją steigti, nes kasyklos turi "dugnius". Žibalo versmės tai dar nepaperėtas versis, todėl neverta "peilio galastai".

Boliviškosios kolonijos steigimas kaip irgi atrodo pasakišku, nes nors bolivianas ir labai nusmukęs, visgi atrodo keista, kad už 100 litų būtų galima 20 ha žemės nusipirkti, sumatuoti ir, kas svarbiausia, vietą parinkti. Atrodo, kad tą įnašą iš 50 ūkininkų organizacinė komisija pravažinėsi ir pravalgys ir savo pridės kol tinkamą vietą suras, o vėliau kolonistam "goni monetu", nes pasirašėt.

Dar juokingesnis projekto skyrius apie tai, ką kolonistas privalo turėti, kur sakoma, kad reikia turėti "pinigų maistui laike dviejų mėnesių pirkti". Reikia per 2 mėnesius prigaugti javai, prieiperinsi vištų, prisiauginai kiauliu. Kitaip sakant, jei javas neskubins sulig nurodytu paragrafu augti, tai jį už ausų patempsi. Vištoms sudaryti "5 savaičių veisimosi ir augimo planą" ir nustatyti laiku, koloniste, būk tikras, kad vištos kaip iš kulkosvaidžių kiaušinius ims pilti. Jei šarančiai ar sausros sunaikins pasėlius, maras išpauš paukščius ir gyvulius, tai organizacinė komisija sudarys "penkių dienų planą".

Antrojoje vietoje labai protingai partarta, tarp kitų, ir 20 metrų virvę atsiųžti, kad iš bado ir nusivylimo turētum kuo pasikarti.

Ketvirtame perskirimė pataria ir meškere su kablukais pasiimti, tartum naujakūrys turės laiko tokioms "zobovoms" provyti, kada plane figuruoja kelių tiesimas, pylimai, turbinos ir kit. galai, o prie to — savo lauko kapiavimas.

Koloniz. plano autorius 7-tame perskirimė pataria pakely nusipirkti veislinių gyvulių, matomai, pamiršo savo ankstyvesnę pažadą, kad — vietos valdžia tai duosianti. Kiek kairuoja kelionė gyvulių gabenimas, manau, kiekvienam suprantama, ir jei jau negalima to labo vietoje gauti, nusipirkti, tai mizerere nobis! Kokią peklą norima ateivius sugrūsti?! Be to, keistas patarimas, paimti su savim šunų sargų, "kurie gando kirminus". Pas mus kiekvienas stengiasi šunį nuo sporto atpratinti, nes nuo gyvatės įkandimo šunės dvesia, kaip ir kiti gyviai, gi tuo būdu kirminų neišnaikinsi.

Sveikatos reikalai projekte ir neaplenkti tik gaila, kad norima projekto paragrafais nustatyti kolonistams kokiomis ligomis galima ir kokiomis negalima sirgti, o tuo pat iš kolonistų padaryti "daktarus". Suminėti vaistai ir nespecialistui rėžia į ausį, k. t. įrašytas jau atgyvenęs savo amžių amonijus, o užmiršta švirkstas ir serumas prieš gyvates įkandimą, kaip būtinausias. Įrašyta boro rūgštis kuri eilinio piliečio žinioms nepritaikoma. (Bus daugiau)

Kelionė į Rio de Janeiro

Artėjant Naujiems Metams. artinasi ir organizuotas lietuvių visuomenės susirūpinimas ne tik paruošti metines apyskaitas apie nuveiktus darbus, bet taip pat nustatyti ateinantiems metams visuomeninio gyvenimo naujas gaires.

Šiais metais São Paulo lietuvių tarpe kilo mintis pabandyti suoti į bendrą kalbą visoms esamoms Brazilijos lietuvių organizacijoms nors tais klausimais, kurie visiems lietuviams, be skirtumo pažiūrų, yra vienai pagrindinės.

Kadangi Rio de Janeiro mieste taip pat yra rimta ir legalizuota lietuvių organizacija "Vilnis", tai man teko nulykti ten. padaryti pranešimą apie Sanpauliečių sumanyimą ir sužinoti rijielių nusistatymą šiuomi taip svarbiu lietuviams klausimu.

Rio de Janeiro lietuvių padarė man labai gėra įspūdi. Visuomeninio gyvenimo klausimuose, mes Sanpauliečiai galime imti nuo jų pavyzdį, nes jie jau seniai dirba bendrai kultūros ir lietuviybės darbe, nežiūrint į skirtingus ideologinius įsitikinimus. Nesątaikos jų tarp visiška neteoko pastebėti nei viשוose susirinkimuose, nei atskiruose pasikalbėjimuose. Todėl, padarius pranešimą, Sanpauliečių sumanymas entuziastiškai buvo priimtas.

Kadangi Rio lietuvių yra taip susirūpinę ir žemės ūkio steigimu, tai sekančią dieną buvau pakviestas padaryti platesnį pranešimą apie lietuvių ūkininkų Brazilijoje Kooperacijos Bendrovę "Grūdas" veikimą, žemės ūkio kolonijos steigimo klausime.

Nežiūrint į tai, kad dienos pasitaikė labai lytingos, visgi suinteresuotųjų šiuo klausimu lietuvių susirinko gana daug. Reikia pažymėti, kad Rio de Janeiro lietuvių labai yra išimė po visą didžiulį miestą, todėl jiems nėra taip lengva susirinkti, kaip kad São Paulo lietuviams ypatingai jeigu dar pasitaiko lytinga diena.

Isklause pranesimą, visi susirinkusieji, B-vės "Grūdas", kilniam darbui, pritarė ir labai stebėjosi, kodėl iš São Paulo kart kartėmis atvažiavę žymūs asmenys, nepalankiai atsiliepdavo apie Bendrovę "Grūdas", sakydami jog ji ne tuo keliu einanti. Bet kuomet tams asmenims reikėdavo paaiskinti, kodėl, jų nuomone, ne tuo keliu "Grūdas" eina, tai tuomet paaiskėdavo, kad tai tik asmeniškumai, kurie pas mus São Paulyje yra įsivyravę, bagalniai, slapinā bet koki organizacinį veikimą.

Jeigu vienas ar kitas narys ku-

Kam klausti

Kur siūdintis rūbus, kad jie būtų dailūs ir puoštų žmogų?
Tas visiem žinoma, kad tik

Galecko Siuvykloje

Rua Duque de Caxias, 257 Telephone 4-1457

siūvami pagal naujausias madas rūbai iš įvairiausios medžiagos — vietinės ir užsieninės. Darbas pagal savo kokybę yra pigus, atliekamas sąžiningai, diplomuoto siūvėjo Galecko prižiūrimas. Tad visi ir siūvasi rūbus Galecko siuvykloje.

Žemės ūkis negali būti nei fašistinis, nei komunistinis, nei vien katalikiškas. Todėl nekurių "politikierių", sovunistų varoma akcija prieš panašią organizaciją, kuri yra apolitinė, kaip kad yra "Grūdas" — yra didelis absurdas ir nesiorientavimas politikoje. Todėl Rio de Janeiro lietuvių sąjūdas São Paulo lietuvių anomalijos yra visai nesuprantamos.

(Bus daugiau)

F. Čemarka

Kovos dėl Madrido

Apie kovas dėl Madrido "L. U." rašo:

Jau trečia savaitė verda atkakli kova dėl Madrido. Ir sukilėlių ir vyriausybinių karo vadovybės sutraukė į sostinės rajoną visas savo geriausias jėgas.

Kautynės vyksta ir žemėje ir ore. Sukilėlių puolimus Madrido gynėjai atsako kontrpuolimais. Prie pat Madrido ir jo priemiesčiuose priešai kaujasi dėl kiekvieno žingsnio nesigailėdami aukų.

Madridė tikras pragaras. Sukilėlių lėktuvų bombos ir artilerijos sviediniai griaua miesto pastatus ir gyvenamuosius namus. Ramūs gyventojai žūva šimtais.

Tai vienoje, tai kitoje miesto dalyje kyla nuo bombų gaisrai.

Jau dvi savaitės, kaip sukilėliai nepalma Madrido.

Sukilėlių vadovybė nelaukė tokio vyriausybinių pasipriešinimo.

Generolas Frankas tikėjosi paimsis Madridą vienu staigiu puolimu, vienu smūgiu. Jis net pareiškė korespondentams, kad Madrido paėmimas esąs vienos—dviejų dienų darbas.

Bet lapkričio 7, 8 ir 9 d. kautynės parodė, kad generolas apsiriko.

Generalinis madrido stūrmis nepavyko. Tiesa, lapkričio 7 d. marokiečiams pavyko įsiveržti į Madrido priemiesčius, bet liaudies milicijos kontratakos privertė juos pasitraukti su dideliais nuostoliais. Nepadėjo ir Madrido bombardavimas iš oro.

Jo gynėjų pasipriešinimo nepavyko sulaužyti taip lengvai, kaip kad manė sukilėlių generolai.

Sukilėliams draugių valstybių radio stotys, matyti, taip pat buvo informuotos, kad Madridas neatlaikysiu puolimo. Todėl nuostabu, kad Portugalijos radio, kautynėms dėl Madrido prasidėjus, tuojau pranešė apie jo paėmimą.

Bet greit viskas paaiškėjo iš su-

kilėlių vadų pranešimų ir suteiktų korespondentams informacijų.

Visų pirma Burgoso radio paskelbė, kad įvykusi mūsų "portrauka". Girdi, prieš pradendant lemiamąjį puolimą nacionalinė kariuomenė turi kelėtą dienų pasilsėti ir sustiprinti savo pozicijas.

Vadfnasi, žinios apie Madrido paėmimą buvo peranksti paskelbtos. Sukilėlių užimtoje teritorijoje eina laikraščiai, idōje "Zinią" apie nacionalistų iškilmingą kariuomenės įžengimą į sostinę buvo net... nubausti.

Generolas Liana informuodamas per radio savo klausytojus apie karo operacijas, išpėjo savo klausytojus: — Daugiau kantrybės! Madridas nėra taip lengva, kaip šokolado stiklinę išgerti".

O generolas Frankas pranešė korespondentams, kad dabar teksią imti miestas naujomis priemonėmis:

— Kadangi raudonieji priešinasi, kaip įsiute, griaudami naikinsim Madridą kvartalas po kvartalo" — pareiškė jis. Generolas Frankas ištesė jo savo žodį. Lapkričio 15 ir 16 d. sukilėlių lėktuvai milžiniškoms bombomis apmėtė vadinamąją "universitetų kvartalą" ir apšaudė jį sunkiąja artilerija. Liaudies milicija buvo priversta pasitraukti, ir marokiečių dalis užėmė griuvėsius. Bet bombardavimui iš oro pasibaigus, vyriausybinių jėgų pradėjo kontrpuolimus ir "universiteto kvartalo" dalis vėl atsidarė jų rankose. Paskutinėmis dienomis atkaklios kautynės vyko prie Manzanaro upės, kurią sukilėliams pasisekė pereiti tik vienoje vietoje.

Visi užsienių korespondentai vien balsiai konstatuoja, kad vyriausybinių pasipriešinimas juo toliau, juo labiau stiprėja.

Jie jau turi visus moderniškus karo abaklus. Pasak Sovietų aviacijos jėgų santykiai griežtai pasikeitė vyriausybinių naudai.

Kas «Aido» neskaito, gyvena tamsybėj

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniškas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir Kepenų specialisto

BE OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos gydoma *be operacijos*. Įvairios **MOTERŲ LIGOS** gydomos irgi *be operacijos*, tik su **inžeksonais**. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

Dr. Povilą -- **Santa Casa Medico ir chirurga**

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.

Rezidencija ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444. (Bom Retiro). Tel.: 5-4175 — São Paulo.

PASTABA. Vyksta į namus bile valanda diena ir nakti.

Siūvykla Lietuva

v
Kazio Žebrausko

Siūvami rūbai pagal naujausios mados, didelis medžiagų pasirinkimas darbas atliekamas pigiai ir gerai. Savo tautiečiams darome didelę nuolaidą. Kainos nuo 80 — iki 150\$000 už padirbimą.

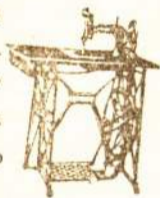
Rua General Osorio, 161

KALĖDOMS DOVANA

Geriausia ir naudingiausia Kalėdoms bus dovana, jei įsigysite sau

Siūvamą mašiną

devėta bet gerame stovyje nuo 90\$000 ir daugiau tik mašinų parduo tuvejė

CASA ADÃO

Rua Conselheiro Ramalho, 1040 (kampas Brig. Luiz Antonio) Tel. 7-6191.

Bondės prie durų: 3, 5, 30, 40 ir 47.

Nė viena lietuvių šeimyna tenelioka be laikraščio Aido.

Adresas
Rua da Moó'ca, 424

Siūvykla

A. BAGDONO

RUA da MOÓCA, 534 b

Priima vyriškių

rūbų užsakymus ir

atlieka darba pagal

najausias madas iš

vietinės, ir užsieninės

medžiagos. Darbas

garantuotas ir

skubus. Kainos priei

namos. Užsisakę rūb

us Bagdono siūvy-

kloje, tikrai būsite

patenkinti.

Dantų gydytoja

Dr. B. Levin

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvove Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis

ADRESAS Rua Jose Paulino, 109. Tel. — 56307

(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

Prībuvėja

(Akuserè)

Marietta Passerini

Akuserija ir vaistai po oda (injeccões)

Rua Silva Pinto, 259 Te. 3-31584 S. Paulo — Bom Retiro

SIUVYKLA

ESTAN

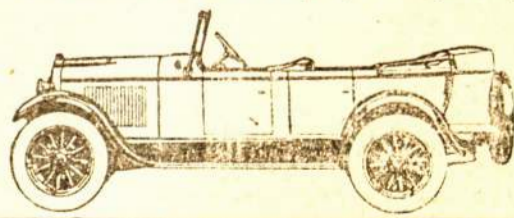
Siūvykla Estan — tai vienintelė, kuri dirba už prieinamiausia kainas ir atsako už darba. Ten pat randasi didelis patogumas tiems kurie nenori laiko gaišti ir užsakymai galima pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siūvykloj Estan randasi didelis pasirinkimas puikausio išdirbinio ir moderniškiausių medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be o, yra specialus skyrius moteriškiems rubams ypač paltams ir kostumams.

Rua da Conceição, 79 a, Prieš Luz stotį.

DIDZIAUSIA SOFERIU MOKYKLA

S. PAULO

Autorizuota miesto valdyboj pirmoje eilėjė

Geriausia soferių mokykla visame S. Paulj paruošia soferius ir išima soferiams knygetes profesionalams ir mėgėjams. Kainos pigiausios. Mokykla vadovaujama geriausių specialistų instruktorių.

Luiz Cabrera

Rua da Moóca, 376

Tel. 2-9164

S. PAULO

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujinių Ligų specialistas

Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

RUA DA GRAÇA, 66 TEL. 5-1461 S. PAULO

LABORATORIJĄ MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapimo ir išmatų)
Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštąs
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo
10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai
ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINE

“José Paulino”

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumarijos daiktų, perryšimo medžiaga
pigiausiomis kainomis.

Su pagalba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

Su didele praktika Europoj ir Brazilijoje

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų šlapimo ir
išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 v. v.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta
Rua Ypiranga, 193 app. 4- Telef. 4-0316 - S. PAULO

DAKTARAS

A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specia-
listas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės 4 ir 5.

(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)
Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų
specialistas. Gonoreja - Sifilis.
Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.
Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštąs.
Tel. 4-1705.

Vaistinė Passerini

Provizoriaus

Carlos Passerini

Leidziame adatas. Kainos pigios. Patar-
naujame ir nakti.

Rua Dr. Silva Pinto, 263 (Bom Retiro)

Telefone 5-3584, S. PAULO

FOTOGRAFAS IS KAUNO

GILUC

savo menišku darbu da-
ro moderniškas visokių rūšių fo-
tografijas iš geriausios užsieni-
nės medžiagos papiginta kainai.
Be to, europiečiams daroma
nuohaida.

Adresas: Rua José Paulino 118a

Bom Retiro

Laivyninkystės Bendrovė

„EUROPA“

Laivakortės iš Lietuvos ir
kitų kraštų

KVIETIMAI — ŠAMADOS

Be depozito.

Atidaryta ir sekmadieniais
iki 11 val.

Praça do Correio 38, 1 aukšt., Tel. 4-4855

PRISIEKUSIS VERTEJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobrelaja Tel. 2-6393
S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip
antai: chamadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus
dokumentus.

KALBAMA LIETUVISKAI.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo Fakultetų)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas
ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai
reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštąs
Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak
KALBA LIETUVISKAI

Dr. A. Kandia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS (Visose stadijose - aštrus ir kroniskas.) SIFILIS.
Priėmimas nuo 9 - 12 ir nuo 3 - 7. Sekmadieniais nuo 10-12
Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštąs.
Tel. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai

Dr. Brisolla

ADVOKATAS

Veda Civilines, Prekybines, Kriminalines ir kitokias
kylas. Atstovauja teismuose ir kitose valdžios įstaigose.
Suteikia įvairius juridinius patarimus. Raštinė: Rua

Boa Vista, 18, 2 aukštąs, salė - 25. Telefonai:
2-6639 ir 5-2091

D-ras Povilas Licciardi

Santa Casa gydytojas -- operatorius

Medicina ir chirurgija suaugusiems ir vaikams

Moderniškas gydymas reumatizmo, kojų ir vidurių
ligų Gydoma be operacijų.

SPECIALYBĖ: MOTERŲ LIGOS

Taip pat sifilis ir venerinės ligos. Priėmimo valandos
nuo 14 iki 20 v. Vyksta pašauktas į namus
kiekvieną momentu. DIENA ir NAKTI.

Priėmimo vieta: rua Silva Pinto, 444
(Bom Retiro) Telef. 5-4175. - São Paulo.

Kur tik būsi, neužmiršk "Aido"

Jis parduodamas:
S. Paulo.

Stotyje "Luz", prie Centralinio
Pašto durų ir kampo: Largo
da Sô prie laikrodžio ir Vila
Prudento bondės sustojimo vie-
tos; Bom Retire: Vaistinė "Jo-
sé Paulino" - rua José Pau-
lino 109, Baužio krautuvėje
- rua Aymores ir kampas rua
Carmo Cintra; Vila Anastazijoj
Kirilausko krautuvėje; V. Zeli-
na: J. Vigolio krautuvėj - rua
3 N.º 4; Sant'Anna: Menkaičio
krautuvėj, - rua Voluntarios
da Patria 59; Mokoje - kam-
pas rua da Mooca ir av. Paes
de Barros kioskoje, Visoso
miesto dalyse pas platintojus
ir Aido redakcijoj.

Rio de Janeiro,
Prano Dutkaus restorano "Vil-
nius" - rua de Catumbý, 4;
"Vilnius" s-gos centre - Pra-
ça Tiradentes 61 ir Petro Jo-
nušio dirbtuvėje - rua Bella,
106.

Santos.

S. P. R. Geložinkelio stoties
kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje
nors S. Paulo miesto dalyje
arba kuriam kitam nors mieste
nėra įsteigtos Aido pardavimo
stoties ir kur tik gyvena di-
desnis būrolis lietuvių, praneš-
kite redakcijai, o redakcija tuo
pasirūpins. Aidas turi būti
visur pardavinėjamas, visur
platinamas. Nė vieno kampie-
lio teneliuka, kur nebūtų Aido.

DANTŲ GYDYTOJAS JOSÉ LEVKOVICH

R. Silva Pinto 264 (ant. 40) B. Re
Atsižvelgdamas į sunkų laiką
autarė sumažinti kainas už dantų
gydymą ant pusės kainos, kaip
antai: ištraukti dantį be skaus-
mo 5000; plomba sidabro
purceleno 8000;

Kalbama lietuviškai, rusiškai
ir lenkiškai.

Vokiečių fotografijų

įstaiga
„BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus
fotografijų srity. Specialybė
padidėjimė, o taip pat su
dažais.

Darbas greitas, sąžini-
gas ir pigus. Vyksta į namus
fotografijų reikalais.
Daro iš fotografijų naujas.
Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) S. PAULO
Telephone 4-5576

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Peštynės "lietuviškuose namuose"

Pereitą savaitę "lietuviškuose namuose" tarp "lithuaniečių" įvyko biaurios peštynės. Nežinia dėl kokios priežasties lithuaniečiai norėjo savo vadą Jurgutį apmušti, bet jo draugai išgelbėjo. Sakoma yra, kad Jurgutui buvo net peilis paruoštas.

Tai vienas iš daugelio, mūsų "patriotų", sėjamos lietuviškos kultūros, "perlas". Šitokią "lietuvišką kultūrą" platinti padeda draugija užsienio lietuviams rėmti stambiomis subsidijomis.

Lietuviai

Už ranką 3 kontai

Prie São Miguel statybos darbų Anicetui Vikoniui tapo sužalota dešinioji ranka. Pagal veikiantį darbo apsaugos nuo nelaimingų atsitikimų įstatymą, Vikoniui pripažino teismas nustojusi darbingumė 30% ir už sužalotą ranką priteista sumokėti 3:300\$.

Kr sp.

Pataria neklausyt žydiškų pažadų

Ant rua da Moo'ca yra atsidarę batų krautuvių ir dirbtuvių dar lietuviški žydėliai Iekis ir Šakne Bankai. Jie laikraščiuose dėjo skelbimus reikalaudami batsiūvių ir tuo būdu pavylijo

Šeimynos ant ūkio

Reikalingos 3 šeimynos ant ūkio sodinimui cibulių iš pusės. Duodama sėkla ir išdirbta žemė. Uždarbio galimybės tokios: vienas darbininkas gali apdirbti apie pusantro alkerio žemės. Alkeris žemės duoda vidutiniškai 800 arabų. S. Paulo rinkoj parduodamas arobas cibulių nuo 6\$000 ir daugiau. Ten pat galima sodinti bulves ir kt., nes liuso laiko yra daug. Šioji vieta randasi 100 kil. nuo São Paulo. Klimatas sveikas. Dėl smulkesnių žinių kreiptis pas J. Gerulaitį, Rua Guayanazes, 265. S. Paulo.

Pardavimui namas

Labai geromis sąlygomis parduodamas gerai įrengtas namas iš 3 kambarių ir virtuvės. Teirautis, Jonas Juzėnas, rua Saudades, 56. Villa Bella.

Kalendorius 1937 metams

Aleksandras Bumbliš jau išleido 1937 metams kalendorių. Kalendorius turi įdomių pasiskaitymų ir kaštuoja São Pauly tik 1\$500. Galima gauti visose kioskose ir pas laikraščių išnešiotojus. Įsigykite kalendorių visi, nes jis yra istorinis.

PARDAVIMUI ŽEMĖS SKLYPAS

Labai geromis sąlygomis parduodamas žemės sklypas 6x50 Villa Mathilde, prie pačios stoties, tik 2 minutės. Elektros šviesa ir kiti patogumai. Sklypas išmokėtas. Teirautis — rua da Moo'ca, 424.

RUSIŠKOS DAINOS ir MUZIKOS

Žymiausiasji São Paulo rusų muzikai ir dainininkai, pliačiąja muzikos meno programa: Choro, Solo, smuikomis ir balalaikomis linksmina svečius kiekvieną vakarą užėjoje "Bar Rio Branco" rua Visconde Rio Branco 461, kampas rua Victoria.

Kviečiame atsilankyti. Šeiminkai lietuviai.

iš kitų dirbtuvių 4 lietuvius ir 1 rusą, pažadėdami aprūpinti darbu ir geru ir punktuolišku atlyginimu. Bet darbininkus apvylė. Katras tik reikalavo uždirbtų pinigų, ta bauriansiais žodžiais iškoliojo pirmą, o paskui sumoka pinigus ir iš dirbtuvės išvaro. Taip gruodžio 23 d. išvyjo darbininką rusą. Bet darbininkai lietuviai, palaikydami savo draugą, irgi visi 4 išėjo.

Šiuomi draugiškai perspėjame darbininkus batsiūvius, neklausyti daugiaus minėtų žydėlių pažadų.

Dirbusieji: A Žvirblis, P. Pakalniškis ir J. Jasiunevičius.

Būkite atsargūs su gaudagrašiais

Laikraštį Lietuvį pavartę, rasime beveik trečdajį to paties laikraščio pasigyrimų reklamų: "užsirašykite "Lietuvį", "užsakykite "Lietuvį" savo draugams, giminėms", "rinkit prenumeratas gausit devanų pernykštį kalendorių ir laikraštį už pusę kainos" ir tt. ir tt.

Iš to, rodos, nereiktų stebėtis, kad pas juos taip viskas pigu. Nes popierą nuperka DULR, algas apmoka darbininkams ir redaktoriams irgi DULR. O laiko juk gražaus yra, tat ir bekepa "Lietuvį" su visokiais pagyrimais, vyliuoja milreiusis iš lengvatiškių mūsų tautiečių.

Pakliūvo ant tų gražiakalbių meškeries ir mano švogeries. Panoro broliui išrašyt Lietuvos laikraštį. Aš patariau "Aidą", bet jis bijojo, kad "Aidas" gali nenuieiti, o antra "Lietuvis" daug pigesnis. Tai ir užrašė "Lietuvį" pasifusdamas 8\$ už pusę metų. Siunčiant pinigus ir aš dadėjau 2\$ už Atkočičio raštus. Pinigus prisiuntėm, bet iš "Lietuvio" jokio atsakymo negavome. Klausėme 3 sykius ar jie gavo mūsų pinigus ir kur dingo Atkočičio raštai. Atsakymo jokio. Matyt, kad "Lietuvio" ponai tuos pinigus sunaudojo "patriotiškiems" tikslams. Dėl to aš ir patariau būti atsargiems su tais gaudagrašiais ir taip lengvai jiems nepatikėti.

Šį laišką rašau ne tam, kad pa-

giežą išlieti, bet kad apsaugoti tautiečius nuo apgaudinėjimo. O tie pinigai, kuriuos mes pasiuntėm "Lietuviui", turės būt sugražinti.

Juozas Daunoras

Kun. Sugintas išvažiavo

Kun. Sugintas išvažiavo iš São Paulo į provinciją, į sėną lietuvių koloniją Rio Grande do Sul estade (Boa Vista do Erechim). Šioje vietoje gyvena nemažai lietuvių dar nuo prieškarinių laikų. Ten, gal būt, kun. Sugintas ir apsigyvens, nes į Lietuvą visai nemano važiuoti.

Kr sp.

Už ordenus nori nupirkti namą

Mūsų "bändeirantininkai" (mūsų šiečiai "patriotai") susiradę yra vieną turtuoli italioną, kuris pažadėjo jiems nupirkti namą, kuriame jie dabar turi įsitaisę "lietuviškus namus", jei tik jie išrūpins jam iš Lietuvos koki nors ordeną. Bändeirantininkai gavę tokį pasiūlymą, skubiai kreipėsi į Lietuvą,

kad jiems prisiųstų bagažą bėkūčių (ordenų), kuriuos jie čia mainys ant namų. Vis dėl to nieko sau biznis.

Lithuanietis

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

P. Baltušiu, J. Repečkai, M. Mukai, J. Daunorai, J. Deiniui, J. Jakšiu, P. Juodžiui, A. Grigui, V. Tracikaičiui, R. Žadeikiui, A. Paškauskui, M. E. Filkauskui, F. Roželiui, J. Skurkėvičiui, P. Žarkauskui, P. Tumoniui, A. Šedžiui, J. Didžiokui, A. Baubinui — visų pinigai gauti. Aido redakcija širdingai dėkoja už pinigus ir linkėjimus.

Siunčiant pinigus Aidui, reikia adresuoti: Aidas — rua da Moo'ca, 424 S. Paulo. Daugelis siųsdami pinigus, neparaišo pilno adreso, o tik infestą ir gatvę. Tokių laiškų Aidas negali paimti, nes nėra pažymėta kam siunčiami pinigai, būtent:

Aidas, rua da Moo'ca, 424. S. Paulo.

Siuvykla VILNIUS

ŽYMAUSIA SIUVYKLA S. PAULO MIESTE

VILNIUS

Siūva iš geriausių medžiagų, kaip «Aurora», «Imperial» ir kitų firmų kostiumus už 200\$000.

Darbas sazingas, greitas, garantuotas, skubus.

Praça Julio Mesquita, 60; Rua da Mooca, 561 ir Avenida São João 514, 1-mas aukstas.

TINTURARIJA

Jei norite turėti gerą kostiumą angliškos ar kitokios medžiagos pigia kaina — tai visuomet kreipkitės pas mane į mano rūbų pardavimo krautuvių ir Tinturariją. Čia rasite didžiausią pasirinkimą, gražiausiai pasiūtų ir geriausias medžiagos visai mažai dėvėtų visokių kostiumų, kuriuos parduodu labai žema kaina. Tai vienintelė Tinturarija—Valykla, kuri laiko pardavimui geriausius rūbus

Mano adresas:

J. BALKEVICIUS,

Avenida São João, 787 S. Paulo

Pardavimui namas

Parduodamas žemės sklypas ir namas iš 3 kambarių, dviejų virtuvių ir visas įrengimas. Žemės sklypas ir namas išmokėtas, labai geroje vietoje, prie pat São Caetano, tik 4 minutės nuo stoties. Parduodama dėl skubaus išvažiavimo. Teirautis: Villa Alpina, — Av. Dr. Giacacilin, 5 vakarais arba sekmadieniais.

PAIESKOJIMAI

Eustignejas, Grimailevas gyv. Lietuvoje, Veselavos km., Obelių valsčiuje ir Rokiškio apskr. ieško savo sūnaus Pimane Grimailevo, kuris prieš 6 metus atvyko į Braziliją.

Jisai pats arba kas žino jo adresą, prašoma pranešti Lietuvos Konsulatui São Paulo, rua Aureliano Coutinho, 88.

— Ieškomas GALKYS Petras, gim. 1894 m. Šiaulių apskr., Radvilėškio val., Zironų km. Jisai iš Lietuvos į Braziliją išvyko 1929 m.

Jisai pats arba kas žino jo gyvenamąją vietą, kuo verčiasi bei kokiu jo materialinė būklė, prašoma pranešti Lietuvos Konsulatui, S. Paulo, rua Aureliano Coutinho 88.

Anna Janush, iš Amerikos paieško brolių Adomą Kabardžinską, gyvenantį Brazilijoje. Adresas: Mrs. Anna Janush, 133 Bellinghan ave. Beachmont. Mass. U.S.A.

SKLYPAI ANT MOO'CA

IŠSIMOKĖJIMUI

Randasi baigiantis gatvėms Rua Borges Figueiredo, Canuto Saraiva, João Antonio de Oliveira, Tabajaras ir Camé — viena kvadra nuo Av. Paes de Barros.

Mėnesinis mokėstis nuo 60\$ be įnašų Susisiekimai

Omnibūsais «Parque da Mooca» ir bondemis «Borges de Figueiredo» tarp

Tūkstančių jau gyvenamų namų Skaitlingos Industrijos ir didelės Komercijos.

EMPRESA BRAZILEIRA DE TERRENOS LTDA.

Rua 3 de Dezembro, 48 (sobrelaja) — Tel. 2-2012

Sekmdieniais ir šventadieniais suinteresuoti gali teirautis Agencijoje Av. Paes de Barros Nr. 1, arba ant parduodamų sklypų galima gauti plačias informacijas ir daryti užpirkimus.

Dokumentai Garantuoti — Nuos. Cia. Parque da Mooca.